

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
162. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1932. évi július 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezeihez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETESEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A választási küzdelemből a nemzeti parasztpárt került ki győztesen

A Magyar Párt is eredményesen állta meg a sorsdöntő harcot

Brassó július 18.

A parlamenti választások első etappja lezajlott. Az ország népe vasárnap járult az urnák elé, hogy kamarai képviselőit megválassza. Az izgalmas és véres korteshadjárat után, amelynek során öklök, botok, revolverek, sőt egy regáti közsgben bombarobbanás dörrenése is jelezte a felizgatott kedélyek kirobbanását, a kamarai választások a legsivárabb közöny és unalom jegyében folytak le. Hihetetlen ellentétes befejezése a vérben és izgalomban bővelkedő kortesharcnak!

Bár még az összes jelentések nem érkeztek be az ország minden részéből, annyit már nyugodt lelkiismerettel meg lehet állapítani, hogy a választási küzdelem erőszakosságait és visszaéléseit a vasárnapi szavazás országsszerűen csendesen, nyugodtan és izgalommentesen zárta le. Vajda ígérete tehát ennyiben valóság lett: különösebb visszaélésről, lopásról, szavazatok meghamisításáról nem érkezett eddig jelentés.

A választási eredményekről még nincsen tisztá képe. Minthogy számos megyéből nem érkeztek be a végleges eredmények, az egyes pártok helyzetének megítélése sem lehet végleges. Abból az anyagból, ami lapzártáig rendelkezésünkre állhatott, máris levonhatunk bizonyos következtetéseket.

A nemzeti parasztpárt Erdélyben természetesen megszerezte az abszolút többséget a legtöbb helyen. A Regáthban is igen sok helyen győzött, bár helyenként visszaesett a liberálisokkal szemben. A kormány többsége már hétfőn reggelre bizonyos volt Alsófehér, Kisküküllő, Fogaras, Hunyad, Szörény Naszód, Olt; Dambovia, Arges, Muscel, Valcea, Vlasca és Buzau-megyékben.

Az öliberálisok legszebb eredményeiket Prahovában érték el 15.928 szavazattal.

Stere Sorocában szerezte meg az abszolút többséget.

Feltűnő, hogy a szélsőjobboldali pártok mennyire előretörték. A vasgárda például Covorlui megyében 4700, Tordamegyében pedig 3700 szavazatot ért el. Cuza is kitett magáért, különösen a Bánságban. Temesmegyében 6158 szavazatot szerzett, természetesen a régi nagy politikai pártok terhére.

Néhány erdélyi megye választási adatainak hiányában a magyar párt eredményeiről még nincsen tisztá képe. Háromszékben, Csikban, Udvarhelymegyében, Temesmegyében a magyar párt szavazói ragyogóan teljesítették kötelességüket, s remény van arra, hogy Brassó, Szilágy és Szolnok megyében is mandátumhoz jutnak a magyar jelöltek.

Bár a lelkesedés nem volt az előbbi évek pezsgős hangulatával összemérhető, a magyar párt és a magyarság szavazótömegei ezuttal is példás fegyellemmel és hűséggel állottak meg helyüket.

Részletes jelentéseink az alábbiakban számolnak be az erdélyi vármegyék választási eredményeiről:

A magyarság választási sikere Brassó megyében

Brassó megyében a tegnap lezajlott képviselőválasztás a Magyar Párt szép győzelmével záródott le. Brassó város és a falvak népe újból tanúságot tett arról, hogy semmiféle átitással és csábítással az egyenes útról letéríteni nem lehet őket. Dacára annak, hogy a falvakban a választók igen jelentős része a havasokban volt elfoglalva, s így nem szavazhatott le, dacára annak, hogy a városban a baloldali szélsőséges pártok részéről erős agitáció folyt ép a Magyar Párt ellen; dacára annak, hogy a kormány részéről is történtek olyan lépések, melyek távol állottak ugyan az erőszakoskodástól, de kétségtelenül alkalmasak voltak szavazatok elharácsolására: a Magyar Párt 4041 szavazatot kapott, ami azt jelenti, hogy az országos arány megfelelő lesz, akkor Brassó megint mandátumhoz jut.

Az érdekes választási mérkőzésben a megye 47.091 szavazója közül 28.574 vett részt. Ennyi ugyanis a leadott érvényes szavazatok száma. Ebből a százzal egyesült kormánypárt kapott 14.241-et, a Magyar Párt kapott 4041-et, az öliberálisok kaptak 3647-et, a szociáldemokraták kaptak 1573-at, a Lupu-párt kapott 904-et, az ujliberálisok és kommunisták kaptak 809-809-et, Averescuék kaptak 687-et, a konzervatívok 491-et, Gogaék 412-öt, a zsidók 346-ot, a Sfatul Negustorec 303-at, a levitézlett Jorga-párt 182-öt és a független szociálisták 129-et.

Az, hogy a Magyar Párt megtartotta eddigi pozícióját, nem okozott a viszonyokkal ismerősök körében meglepetést, mert a párt erőviszonyaiban semmiféle ellenagitáció nem volt képes eltolódást előidézni, de feltűnést keltett a liberálisok jelentékeny előtörése. A legoptimistább számítások sem kalkuláltak az öliberálisok javára többet 1500 szavazatnál.

ezzel szemben 3647 szavazatot vittek el.

A szociálisták a múlt évi 1229 szavazattal szemben kaptak 1573-at, a kommunisták az előző választásnál 817 szavazatot hoztak be, és így az ő listájuknál jelentékeny visszaesés mutatkozik. Brassó város hat kerületében a főbb pártok szavazataránya a következő: Belváros: kormánypárt 711, öliberálisok 87, Magyar Párt 302, zsidó 194, kommunista 32, szociálista 42, Bolgarszeg: kormánypárt 902, öliberálisok 262, Magyar Párt 229, szociálista 217, kommunista 79, zsidó 24; Brassó: Hosszu-ucca: Kormánypárt 502, öliberális 45, Magyar Párt 319, zsidó 34, kommunista 105, szociálista 87, Óbrassó, Közép-ucca: kormánypárt 550, öliberális 49, Magyar Párt 215, zsidó 12, kommunista 73, szociálista 78, Bolonya (Zsák-ucca): Kormánypárt 510, öliberális 127, Magyar Párt 582, zsidó 30, kommunista 185, szociálista 102, Bolonya (Vasut-ucca): Kormánypárt 360, öliberális 131, Magyar Párt 388, zsidó 23, kommunista 161, szociálista 76. Érdekes, hogy a Magyar Párt öt szavazókörben a szászokkal egyesült kormánypárttal szemben többséget ért el. Így Bolonya mindkét szavazókörénél, a zajzoni, hosszufalusi és a csernátfalusi körökben. A legpikánsabb kétségtelenül a csernátfalusi eredmény, ahol Bácsfaluban Chirvase jegyző és Kessler ev. pap buzgólkodtak a kormány listája mellett, de nem tudtak zöldágra vergődni. Kétségtelenül érdekes megemlíteni, hogy Apáca község, melynek volt magyar-párti tagozati elnöke, Mátis András, köz tudomás szerint az utolsó percekben cserbenhagyta a zászlót, az előző évit jóval meghaladó szavazatot adott le a Magyar Pártra.

A megyei eredménnyel a Magyar Párt teljesen meg van elégedve és biztosan számít az egyik megyei mandátumra.

Brassó-megye:

Nemzeti parasztpárt 14.291
Öliberálisok 3647
Georgisták 789

Avereskánusok 687

Lupu-párt 904

Goga-párt 412

Jorga-párt 185

Kuzisták 526

Szociáldemokraták 1523

Magyar-párt 4031

Független szociálisták 117

Zsidópárt 343

Munkás blokk 909

Háromszék-megye:

Háromszék-megye 55.825 szavazója közül valóban leszavazott 21.919, megsemmisítettek 550 szavazatot. A Magyar Párt 11.031 szavazatával szemben a többi pártok összesen kaptak 10.419 szavazatot. A győzelem tehát imponáló.

Nemzeti parasztpárt 2942

Öliberálisok 959

Georgisták 1521

Avereskánusok 361

Lupu-párt 702

Goga-párt 532

Jorga-párt 678

Kuzisták 128

Szociáldemokraták 626

Magyar-párt 11.031

Független szociálisták 1565

Dolgozók blokkja 358

CSIKMEGYE:

Kormány 3817.

Duca 785.

Georgista 335.

Averescu 1807.

Lupu 1195.

Konzervatív 557.

Zsidópárt 353.

Magyar Párt 10.039.

MAROSMEGYE

Az egész megyében és Marosvásárhelyen is a teljes érdektelenség jegyében folyt le a választás. A megye 72000 választója közül alig 40000 választó szavazott úgy, hogy a választóknak csaknem fele nem vett részt a szavazásban. A leadott szavazatok így oszlanak meg:

Nemzeti parasztpárt 16397

Magyarpárt 10869

Gogapárt

3996

Öliberálisok

1759

Jorga

1803

Zsidópárt

1355

Konzervatívpart

428

Udvarhely-megye

Nemzeti parasztpárt 6760

Öliberálisok 394

Georgisták 381

Avereskánusok 141

Lupu-párt 628

Goga-párt 404

Magyar-párt 11.709

Zsidó párt 329

Stere párt 390

Szilágy-megye

Nemzeti parasztpárt 11.510

Magyar Párt 5499

Zsidópárt 1086

Szeben-megye

Nemzeti parasztpárt 5076

Magyar Párt 259

Szamos-megye

Nemzeti parasztpárt 8741

Magyar Párt 1848

Kisküküllő-megye

Nemzeti parasztpárt 6924

Magyar Párt 2872

TEMESMEGYE

Nemzeti-parasztpárt 39.948.

Magyar Párt 10.537.

SZÖRENYMEGYE

Magyar párt

2137

ARADMEGYE

Kormány 29.283.

Magyar Párt 7623.

ALSÓFEHÉRMEGYE

Kormány 20760.

Magyar Párt 3100.

FOGARASMEGYE

Kormány 8835.

Magyarpárt 517.

HUNYADMEGYE

Kormány 19038.

Magyar Párt 2282.

Német író idézi sirjából a francia békeapostol szellemét

Briand csak a kisállamokon keresztül tartotta lehetőnek Európa megváltását

Brassó, július 18.

A Les Annales című előkelő francia folyóirat legújabb számában Ludwig Emil, a kiváló német író, most már svájci állampolgár, híres férfiak mesteri biográfusa Briandról, akivel bizalmas baráti viszonyban volt, nagyérdőű jellemrajzot ad. Bárha a nagy francia államférfi emléke ma már nem tartozik az aktualitások közé, a Ludwig Emil írásának vannak részletei, melyek intimitásuknál és bennünket is érintő vonatkozásainál fogva, ma is lekötik érdeklődésünket. Egy ilyen figyelemreméltó részlet annak a Briandnak a méltatása, aki a hatalom birtokában is pacifista volt, s nemcsak gyűlölte a háborút, de azt mindenáron megakadályozni törekedett, majd a borzalmak során — a hazaárulás vádját is magára zúdítva — sürgette a kibékülést.

Briand, aki 1915-ben külügyminiszter volt, miután annakidején hasztalan próbálta elejét venni a világháborúnak — írja Ludwig — a marnai csata alkalmával tiltakozott az ellen, hogy a kormány Bordeaux-ba meneküljön és az első volt, aki visszatért Párisba. Ő tervezte elsőnek, hogy a szövetségesek Szaloniki körül gyűjtött új hadsereggel támadják meg a törököket, bolgárokat s a magyar-osztrák hadsereget, amit a francia tábornokok elleneztek, Kitchener pedig gunyosan balkáni kalandnak nevezett.

Íme, Briand, a generalisok ellensége, a kit 1917 elején, a francia offenzíva kudarca után a katonai körök megbuktatnak. Terve azonban nemsokára megvalósul. Mikor azonban a szövetségesek győznek, Briandot félretolják, sőt Clemenceau azzal fenyegeti meg, hogy a legfőbb bíróság elé állíttatja, mivel indirekt tárgyalással, melyet az ellenséggel folytatott, meg akarja rövidíteni a háborút. Ugyessége azonban érvényesült, mert egyidejűleg a radikálisok meg szeméretetették, hogy a béke előmozdításában nem elég erélyes.

— És mégis, mondtam Briandnak — az ön ellenfeleinek igazuk volt, mert minő biztosságát adhatta volna a békének, amit nálunk ép oly kevéssé kívántak őszintén, mint a franciáknál?

— A császár nem utazott volna el? Kérdezte tőlem.

Franciaország legokosabb elméi oly kevéssé voltak tisztában a németek valódi karakterével, hogy Briand maga is lehetetlont tartotta a császár bukását egy észszerű béke megkötése után.

Ez időtájt Briandnak két ellenfele volt, egy titkos, s egy nyílt. Ez első Poincaré, akivel együtt kellett dolgoznia.

— Gyakran, beszélte nekem az akkori kormány egyik tagja, Poincaré fel volt háborodva a minisztertanácsban ama „tudatlanság” miatt, melyben a miniszterelnök némely hír dologban leledzett. De Briand nem hagyta magát félhazni: Nyugodtan elolvasta a neki átnyújtott újságot és javaslatát módosította.

Clemenceau a „Leláncolt ember” című lapjában egyenesen Briand, régi ellensége megsemmisítésére törekedett. — Clemenceauban a türelmetlen indulat, az ezredéves bosszu tüze azt a meggyőződést táplálta, hogy az emberi lélek nem változik meg s Európának semmiféle megbékítése nem lehetséges, Briand ellenben, a maga nyugalomával és emberszeretettel új utat tört. Tíz évre a verduni csaták után magáról harmadik személyben beszélve, a kamara szószerűkéről mondta:

— Az a férfi, aki akkor a hatalom veszélyes tisztét és felelősségét viselte, oly rémületes látványoknak, oly borzalmas szörnyű mélységeknek volt a tanuja, hogy megesküdött, hogy ha győzelemre jutnának és ha a véletlen újra a hatalom birtokába juttatná, minden gondolatát, teljes aktivitását, egész létét arra fordítaná, hogy a hasonló borzalmak megismétlődését megakadályozza.

A látogatás a fronton, a tábornokok gyarlóságai ez ifjuságától fogva antimilitaristából feltétlen pacifistává formáltak. Európa végezte volt, hogy a békét Clemenceau s nem Briand diktálta, akit akkor tehetetlenségre kárhoztattak.

— Wilcont, mondta Briand Ludwignak, őszinte ideálisának tartottam, a gyakorlati érzék hiányával. Nagyon nagy fontosságot tulajdonított a néprajzi határoknak. Valójában egy több ágyból született nemzetet sokkal inkább egyesít a történelmi közösség, mint az eredet azonossága. Példa Franciaország, mely öt-hat különböző faj összeolvadásából vált tö-

mör nemzetté, s az Egyesült Államok, melyekben még ma is felismerhetők a különböző népfajok.

— És ön mégis hathatósan támogatta Wilcont.

— Nyilvánvaló. Küzdöttem vele együtt, hogy a Népszövetséget döntő tényezővé tegyék, ami maig sem sikerült. Szemrehányást azonban nem szabad tenni a szövetségnek: nem akadályozott meg kétszer-háromszor is fenyegető háborút? Mandzsuria esete egészen kivételes: íme, egy ország, mely más nemzethez tartozik és amelyen vasut visz keresztül, melynek más állam a gazdája.

— De végül is nem fog minden ilyen eset „kivételnek” számítani? — Briand kissé gunyosan nézett rám s aztán meggyőződéssel mondta:

— Mindez nem lehet akadály, hogy a Népszövetség végül is meg ne erősödjék.

— Ismeri ön Európát? — Kérdeztem tőle egy nap.

— Némileg, monda. Németországban három régi barátom van. Velük megy a dolog. De amaz igazi sejtek, melyekből az európai uniónak ki kell épülnie, a kis államok. Ausztriának, Magyarországnak, melyeket szűk határok fojtogatnak, egy egységes Európa ölen meg kell találniuk mindazt, ami hiányzik nekik. Mit jelent ma egy nagyhatalom? Ha zendülés tá-

Német nacionalisták, kommunisták és rendőrök véres utcai harcai számos halottal és sebesülttel

Altona, július 18.

A német politikai pártok véres polgárháborúja egyre tart. Szombaton éjszaka Altonában is véres uccai harcok folytak a kommunisták és a rendőrség között s a rend csak akkor állt helyre, amikor a kölni példát követve, itt is páncélautókat vezényeltek ki a barrikádok mögül lövöldöző munkásokra.

A véres altonai harcok sorát az az összeütközés nyitotta meg, amely a munkások és a nemzeti szociálisták között zajlott le. A propagandafelvétel rendező hitleristákat a munkásnegyedben a háztetőkről és az ablakokból leadott sortűzekkel fogadták.

Visszalövéldöztek a hitleristák is, de mikor a megerősített rendőri karhatalom megérkezett, elvonultak.

A rendőri beavatkozásból éjjelleg tartó komoly harc fejlődött a munkások és a rendőrök között. A kommunista munkások feltépték az uccaburkolatát, barrikádokat építettek és azok mögül lövöldöztek a munkásokra. A villamos forgalmat

így az egész város területén megbénították. A rendőrök többszörös szuronyrohant intéztek a barrikádok ellen, de addig nem érték el eredményt, amíg a páncélautókat ki nem vezényelték.

Az éjjeli véres harc után 10 halott s 50 súlyos sebesült maradt a barrikádok környékén.

Alig zajlott le azonban a véres harc, megint csak újra kezdődött, most már a hitleristák és kommunisták között. A sortűzek ez alkalommal is véres rendet vágtak az ellenfelek között. A Hamburgon keresztül érkező jelentések szerint ennél a harcnál újabb 12 ember esett el.

Az altonai harcok híre az egész környéken óriási izgalmat okozott és a hatóságok attól tartanak, hogy a zavargások Hamburgra is áttérjednek.

Breisswald német városban is összeütköztek a nemzetiszociálisták és a kommunisták. Eredmény 24 hitlerista és egy kommunista sebesült, akik közül az egyik nemzeti szocialista kórházba való szállítása közben meghalt.

Erdély, 1932...

Amikor az arzénos tömegmérgezésből (A B. L. kiküldött munkatársától) kisebbségi kérdés lesz

Erzsébetváros, július 18.

Erzsébetváros, ez a maga zárkózott életét élő, vegyes lakossága kisváros, ahol talán évek elmúlnak anélkül, hogy valami olyan esemény történjen, ami egy lap hasábjaira kíváncsokra érdekességnél fogva, néhány nap óta nemcsak Erdély, de a külföld érdeklődésének középpontjába is került.

Hogy miért? Azt, már minden újságolvasó tudja.

Nem történt egyéb, csak az, hogy az eddigi vizsgálat szerint, amelyet hét lakat alatt őriz az erzsébetvárosi vizsgálóbíró, egy örökség megszerzése céljából, egy zavarosan viselkedő asszony, ki akart irtani egy egész családot, hogy az örökséghez, amelyhez szintén része volt, egyidejűleg gyorsan hozzá jusson.

A nem mindennapi esemény részletei és körülményei egyelőre még nagyon zavarosak.

Mik a konkrétumok? A Pop-család három tagja a küküllőalmási Pop János, felesége és legutóbb leánya is Pop Polixénia tanító nő azonos gyanús körülmények között halnak el.

Hosszas tapogatódzás után reá ébrednek a nyomozó hatóságok, hogy mérgezés állhat fenn mindhárom esetben. A felte-

vés nem helytelen, az orvosi vizsgálatok is ezt bizonyítják.

Kire hárulhat a gyanú? Csak természetes, hogy arra a rokonra, aki régóta pályázik a nagy vagyonra, hiszen ezt minden angol Sherlock Holmes regényben így olvassuk.

Almasan Eugéniát, aki a súlyos ügy középpontjában áll, letartóztatják és vele együtt kerül letartóztatásba a vádlott cselédje, Kádár Rózsalia is. A cselédleány döntő vallomást tesz. Tény az, hogy „orvosságot” tett az ételekbe, amiket asszonya küldött az elhaltaknak.

Almasan Eugénia, a letartóztatott nő a legzavarosabban viselkedik, a hivatalos információ megállapítja, hogy örültséget szimulál és nem lehet kihallgatni.

Tehát végeredményben hol tartunk? Mivel lehet bizonyítani azt, hogy a cselédleány által küldött ételekben tényleg arzén és nem más orvosság volt és ki tudja ellenőrizni, hogy az egész vallomás nem egy elkábított és megzavarodott cselédleány agyának beteges szüleménye?

Ami pedig Almasan Eugéniát illeti, egyáltalán nem biztos, hogy csak szimulálja az örültséget. Lehet, hogy a súlyos vád megzavarta idegeit, de helyt álló lehet az a feltevés is, hogy már régi keletű ez az elmezavar és talán éppen az deter-

VICHY-ETAT termékek

VICHY-ETAT só,
VICHY-ETAT pasztillák,
VICHY-ETAT kivonat,

természetes, a VICHY-i ásványvizekből kivont só, alkalikus víz elkészítésére. —

2 vagy 3 pasztilla az étkezés után megkönnyíti az emésztést

az emésztést elősegítő, szénsav-tartalmú víz, házi elkészítésre.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól!

mad, a világ legnagyobb flottája is mozgathatatlan. Franciaország felel, hogy két harcias császára nagyon is keserves tapasztalatokat eredményezett. Hadsergünk? Nemde, látta, hogy közvetlen a világháború után Marokkóban s Szíriában háromszázezer emberekkel két háborút kellett viselnünk az európai kultúra védelmében? Mint a béke, a gazdasági kibontakozás is csak nemzetközi megértéssel lehetséges. A kapitalizmus nem halt meg, csak rosszul irányították.

— Ha tény az, hogy a kisállamok a magja az új Európának, miért nem csinálja meg ön ezt a szövetséget? A mi két országunk aztán megérthetné egymást, mint ahogy két régi ellenség, akiket egy klubba hívnak, hogy ott békejobbort nyujtsanak egymásnak.

— Mindaddig — válaszolta Briand — míg Németország és Franciaország kéz a kézben nem haladnak együtt, sehol sem lesz lehetséges a béke.

minálta ennek az állítólagos borzalmas tömegmérgezésnek az elkövetését.

Mindezt alapos és kimerítő vizsgálóbírói és orvosi vizsgálatok fogják eldönteni és a vizsgálati fogságban levőkre ezeknek a vizsgálatoknak az eredménye fogja kimondani a verdiktet.

A legérdekesebb szereplője a tömegmérgezésnek az a bizonyos „Mari néni” aki egy Balázsfalva melletti községben lakott.

Almasan Eugénia árulta el kiletét, amikor őt nevezte meg a vizsgálóbíró előtt, mint a mérgek „udvari szállító”-ját.

Ez is a falusi tömeghisztéria legtipikusabb példája.

Az állítólagos mérgekverőnőt, akinek a szerepe ebben az ügyben sincs egyáltalán tisztázva, mert váltig azt vallja, hogy csak patkánymérget szállított a vádlottnak és nincsen kizárva, hogy már rövid időn belül kikerül a vizsgálati fogságból, mert nem tudnak ellene vádbizonyítékot találni

csak azért, mert csendőrszuronyok kísérik az erzsébetvárosi vizsgálóbíróhoz, a falusi pletyka, amely sohasem nyugszik, a legkomolyabb formában valóssággal „halál”-ra ítéli.

A megfelelőtlenebb formában azt kezdi terjeszteni róla, hogy mivel már három férje volt, biztosan mindhárom ő tette el lábaltól.

Comsa Anica, aki egyelőre vizsgálati fogságban van, a küküllőalmási ügy miatt, nem is sejt, hogy a falusiak jóvoltából milyen „veszedelmes” mérgekverőnő hírébe kerül.

A „jóinformáltak” azt is tudni vélik — bár a jelenetnek nem igen lehetett szemtanúja — hogy az orvos, akit autón vitték ki Erzsébetvárosból a kis községbe, bizonyos összeget kért a gyomormosásért, aminek hatvan százalékát készpénzben, a másik negyven százalékát pedig bontban ajánlottak fel az orvosnak. Erre az orvos — állítólag megfordult és dühösen visszahajtatott a városba.

Nem hisszük, mint ahogy valószínűleg a hatóságok is ezen okokból nem adtak hitelt a feljelentéseknek, amik az orvos ellen érkeztek és semmi nemű hivatalos eljárást nem indítottak ellene.

Komoly formában tartja magát Erzsébetvárosban, ahol sok emberrel beszélgetünk az a hír, hogy néhányan, akik talán valaki megbízásából pályáznak a fiatal orvos állására, ebből az esetből kifolyólag a legnagyobb apparátussal dolgoznak és kutatnak az orvost megváltó bizonyítékok és dokumentumok után, hogy a hajsza, amely egy kisebbségi embert, és a kisvárosi társadalom jelentős és értékes tagját akarja megfosztani egzisztenciájától, helytálló és alapos legyen.

Ha a hajsza szorgalmazói alapos és megfontolt munkát végeznek, mert hiszen ambíciójukhoz semmi kétség nem fér, akkor a sajnálatos tömegmérgezés egy megdöbbentő tanulságra zsugorodik össze.

Arra az egyszerű és szomorú megállapításra, hogy mindig és mindenkor a kisebbségi a szenvedő alany...

A békeszerződés megkötése után tízenhárom évvel is...

Benczel Béla.

BIOGLOBIN
új élelérő ad.

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél

FABRITIUS GUIDO
„MEDVE” gyógyszertára
Nagyszeben—Sibiu.

KERESKEDŐK KÖNYVELÉSÉT MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLÓ MUNKÁK ELVÉGEZÉSEI VÁLLALJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

Koszoruk a Madách-kriptában

Fent jártam Alsósztrégován, ahol Madách Imre, az elmúlt század egyik legnagyobb szelleme, született és meghalt. Most nem Alsósztrégová a falu neve, hanem Dolná Strehová. Néhány kilométerrel tulesik a jelenlegi magyar határon. Az ityoly szeliden kanyargó medre jelzi ezen a részen a határt és ha magyar partjáról áttekint az ember Csehszlovákiába, a városi országot vonalán be lehet látni a dombok közé, a Sztrégová nevű kis patak völgyének irányában. És látni a Madách-birtok erdős részeinek lombjait. Valamint a Madách-kastély parkjából is átlátni a mostani Magyarországra.

Nagyon szép, régi kastély a Madách-familia sztrégovai rezidenciája. A nagy költő szülei építették mintegy százhusz évvel ezelőtt, mert az ősi kastély, amelynek romjai ma is állanak a faluban, nagyon érezte már az idő erejét. Ebben az új kastélyban élte le negyvenegy éves életét a nőgrádi lángelme, annak a hét esztendőnek a kivételével, amelyet a Csehszlovákia nevével Madách-birtokon töltött, amíg házas volt. Halála után egyedlen fia, Madách Aladár, örökölte atyja birtokát és ennek halála után egyetlen leánygyermekéé, Flóriáé, lett a birtok. Madách Flóra, Lázár Pál föld-birtokos felesége, lakik most az Ember tragédiájának szülőházában férjével és gyermekeivel.

A kastély mostani lakói apróra megmagyarázták nekem, milyen képet mutatott annakidején az a szoba, amelyben a költő lakott. Nagy billiárdasztal állott a közepén, egyik sarkában az egyik íróasztal, másik sarkában a másik. Két íróasztal kellett a sztrégovai földesúrnak, mert mikor utolsó éveiben szívbaja már nagyon előrehaladt, nem bírta a hosszú üldögélést, kénytelen volt magas íróasztalnál állva dolgozni. A szoba egyik falát egészen elfedték a könyvek. Neki magának is sok könyve volt és igen sok régi, értékes könyv maradt rá őseiről is. A szoba berendezéséhez tartozott egész sor házipapka, számszerint tizenkettő, ezeket felpálta hordta otthon is; a törékeny egészségű ember félt a meghűléstől. Futártáska is állott a szobában; a postáslegény használatára való volt ez, aki a postálat nem rendelkező kis tót faluból bejárta a földesur leveleiről, újságairól Nőgrádszakálra. S a szoba egy igen szűkre épített alkópjában, ahol alig fért el több az ágynál, aludt, majd hónapokonta betegeskedett s végül meghalt Madách Imre.

Elmentem oda is, ahol hült tetemei immár hatvanhatsz esztendeje porlanak. A falu másik végén van a piciny katolikus temető. Azért piciny, mert itt a katolikusok igen kevesen vannak, a falu lakossága túlnyomóan luteránus. A katolikus temetőcske közepén áll egy igen egyszerű kis épület, fehérre színezett, zsindegyes tetőjű. Berendezéséről zárját csak nagy ügyvel-bajjal lehet kinyitani, először ballást hozatunk hozzá feszegelni, majd lakatosra kerül a sor. Végre kitárul a rozszant, zöld ajtó. Bent nincsen semmi más, mint egy kőasztal, amely előtt misézni lehet. A padozat alatt pincézett üregben fekszik a Madách-család. Azt is tudni, hogyan... Mert mikor a költő fia, Madách Aladár temették, neki végrendelete szerint a kriptá tövében, de azon kívül kellett sírt ásni. A sírásk munkája közben bedőlt a pinceüreg egyik fala s az akkori sztrégovai jegyző kíváncsiságból bement a kriptába ezen a nyíláson. Három koporsót talált ott: a költőt, a költő anyját és Madách Pálét, aki mint katonatiszt részt vett a szabadságharcban s a harcra szerzett betegségebe halt bele 1849-ben. A falusi jegyző előadása szerint Madách Imre koporsója, amely a költő végső akaratára szerint egyszerű puhafából készült és fehér porcelánlángokkal kiert fekete posztoluzatot hordott magán, nem nagyon jó állapotban volt már akkor sem: egyik oldalán már elkorhadt s látni engedte a halott költőt, aki azonban nem változott semmit. Igaz, hogy ennek az esztendő most huszonhárom éve. A kis kamra egyik sarkában, mint ugyancsak a falusi jegyző mesélte, különböző embercsontok, koponyák, karcsontok, lábszárcsontok hevernek egy csomóba összerakva. Ezek Madách Imre ősei.

De té-jünk vissza a föld felszínére, a kriptába. Ott az említett kőasztalon kívül még csak egy néznivaló van: a kegyelet elszáradt koszorúja a falon. Fonyadt, sárgult babérkoszorúk, amelyekből kilátszik rozsdás drótvázuk. Csak a szalagok épek, s rajtuk az írás aranybűti jól olvashatók. Ahogy ezeket a szalagokat néztem, két friss szalag öllött tekintembe. Egyiknek felirata: „Az Ember tragédiája költőjének — T. G. Masaryk”, a másiké: „Madách Imrének — Dr. Masaryk Alice”. Így, ahogy idézem magyarul. Csodálkozva kérdeztem kísérőmet, hogy pajjon csakugyan a csehszlovák köztársaság elnökétől és leányától szá-

maznak-e a koszorúk, vagy néletlen nécszeről van szó.

— Nem, nem, a koszorukat csakugyan maga a köztársaság elnöke és leánya tették ide. Ugy történt a dolog, hogy az elnök erre utazgatván, azt a kívánságát fejezte ki: szeretné megnézni Madách kriptáját. Erre a községben nagy izgalom támadt, a kupakánács emberei gyorsan cseh és szlovák szónoklatokat tanultak, ünnepi előkészületeket szerveztek, fogadóbizottságot alakítottak. A Madách-familiát is felkeresték az előkészítők és megkérdezték a családót, óhajtanak-e az ünnepségen résztvenni és óhajtják-e a kriptát az ünnepségre kinyitni és átengedni. A család azt válaszolta, hogy nagy tisztességnek tartják az elnök kegyeletes szándékát, s amennyiben a kriptában más nyelven nem mondatik beszéd, csak magyarul, a család szerencsésének fogja tartani, ha ott megjelenhetik. Így is történt. A köztársaság elnöke magyar nyelven mondott beszédet a kriptában és letette koszorúját. Leánya, dr. Masaryk Alice, nefelejs-bokrétát tett le. Megtudta

ugyanis valahonnan, hogy Madáchnak a nefelejs volt kedves virága. Előző nap ki is adta a parancsot, hogy csináltassanak neki másnapra nefelejs-bokrétát. Azonban az egész környéken sehol, de sehol nem lehetett nefelejsöt találni. Mit volt mit tenni: az elnök kíséretének egy tagja autóbá vágta magát, elrohant Budapestre, ott végigjárt a virágosboltokat és az utolsó pillanatban még is érkezett egy nagy bokréta nefelejtessel. Így történt, hogy a csehszlovák köztársaság elnökének leánya, aki különben igen finom és kedves hölgy, Budapest nefelejtseit helyezte el Madách Imre dolná strehová nyugóhelyére.

— Diszes volt a fogadtatás?

— Hogyne. Még diadalkapu is volt. A kastély lakói csináltatták azon a helyen, ahol a vendégek a Madách-birtok területére léptek.

— És mi volt a diadalkapu felirata?

— Magyarul ez a Madách-mondat: „Küzdj, és bizva-bizzál!”

HARSÁNYI ZSOLT

Ha majd megszűnnek lopni és zsarolni...

Egy új liberális képviselőjelölt álma a választók előtt

A választási hadjárat egyik érdekes epizódja dr. Coste Gyulának, a Bratianu György-féle liberális párt Temesváron-tól megyei tagozata elnökének, volt vármegyei prefektnek Temesvárt a választók előtt elmondott képviselőjelölti beszéde, aminek egy része a mindennel már alaposan jölközt honpolgári gyomornak izes csemegéül szolgálhat.

Dr. Coste, miután megállapította, hogy a világháború megzavarta az elméket s a becsület, az adott szó, a konstruktív munka megszűnt, a hazai viszonyokra áttérve, ezeket mondta:

Az ekénél munkáló népet félrevezették, megcsalták, megsarcolták s most már új életnek kell következnie, aminek már van is némi jele.

Vége annak a konjunkturának, ami a hazugokat, a csalókat, mindenféle szemfényvesztő és szélhámoság köklereit, a kik a népet kizsákmányolták, a felszínen tartotta. Már megszűnt a lélekharang a szabadság elnyomói, az uszorások és tékozlók, a baksisok, kijárók és gonosztevők fölött, akik könyökig vájkáltak az ország vagyonában és a köz és magántulajdon szentségebe is durván betörték.

Ha majd valamennyi miniszter, képviselő és szenátor és köztisztviselő vagyónának a revízióját keresztülvizsgál, ha valamennyi tolvajt kiméletlenül üldözöbe vesznek, akik közpénzekhez nyultak s a hivatalból rájuk bízott közvagyonot a magukénak tekintették; ha ezeknek a vagyónát mely verejtékükből és vérükből került, mielőbb konfiskálják, ha a rettenetes pénzposzékolást nem folytatják tovább, mint ahogy ezelőtt és még ma is történik, ha nem hoznak többé olyan sok szerencsétlen, balkezü törvényt és rendeletet, akkor — minden nehézség ellenére, melyektől az egész világ szenved, de amelyeket tőlünk független körülmények okoztak, akkor de csak akkor könnyebben fogunk fellélegzeni.

Igy beszélt egy liberális képviselő a korrupciónál, a pénzposzékolásról, a közpénzek elherdálásáról.

Milyen kár, hogy dr. Coste ur is abból a gárdából való, mely ezt a sok örömet és szerencsét világra jönni segítette, anyagi és szovinszta rendszerével! Az 5 jobb keze bizonyára tiszta volt, de a mások balkeze a pártjában, amiről nem tud?... Jobb erről nem beszélni.

Bata Kán Romániát is meg akarta hódítani cipőivel

Harminc évvel ezelőtt, mint kis utazó kínálta egy cseh gyár
készítményeit Bahmüller brassói cipőkereskedőnek.

Hosszu hasábokon keresztül írtak és írnak a lapok Batának, a cseh cipőkirálynak haláláról, amely talán véletlen volt, talán — és ezt csak később lehet majd megtudni — éppen olyan jól kiszámított munka volt, mint minden, amit ez az ember csinált.

Mindent megírtak már róla. Hogy ki volt, hogy kezdte, mivé lett, miket és miképpen dolgozott, mit jelent halála Csehszlovágnak, külföldön mi róla a vélemény, ezer és ezer lényegtelen apróságot is, csak egyet nem: mit jelent Romániának, illetve a román cipőiparnak és itteni kereskedőknek Bata halála.

A Brassói Lapok, hogy ez a kérdés se maradjon megvilágítatlanul, ankétot csinált Brassó nagyobb cipőkereskedőivel, akik a leghivatottabbak arra, hogy ez irányban felvilágosítással szolgálhassanak.

Tudnunk kell azonban mindenekelőtt, hogy Bata Romániában is akart nemcsak lerakatot, hanem fiók-gyárat is létesíteni, ami sokkal inkább felelt volna számításainak, viszont nagyon ártott volna az itteni gyáraknak. Hogy ez miért nem sikerült, arra is feleletet nyújtanak az alábbi vélemények. Mit akart hát és mit tudott Bata Romániában keresztül vinni?

IPSEN CIPŐKERESKEDŐ VÉLEMÉNYE

Mint egyike Brassó legnagyobb cipőkereskedőinek, Ipsen adta az első felvilágosítást.

— Bennünket tulságosan nem érint Bata halála, legfeljebb annyiban, mint bárki más, azaz annyiban, hogy mi lesz most, amikor a mindentudó és intőző feje ennek a vállalatnak nem létezik többé. Annak dacára így van ez, hogy mi egyike vagyunk azoknak a keveseknek, akik egy időben tartottak Bata árut. Van

is belőle még most is. Ugyanis Batának nem ütött jól be romániai vállalkozása. Nem tudott és nem is tudhatott érvényesíteni a rettenetes nagy vámk miatt. Vám nélkül nem sikerült neki a cipőt beszéltetni ugyiszintén nem sikerült gyárakat létesítenie itt.

Mármint vámmal együtt áruja lényegesen drágább lett, úgy, hogy Dermata áruai már nagyszerűen konkurrálhattak vele. Tulajdonképpen az egész Dermata létesülése nagyrésztben a Bata-cipők behozatalának és terjesztésének elgáncsolására történt. Mikor a Turul megszűnt, a Dermata sokkal nagyobb perspektívákban indult meg.

Egy Bata-cipő mondjuk kétszáz lejbe kerül. A vám egy pár cipő után kétszáz-husz lej. Az összesen négyszáz-husz. Ugyanakkor a Dermata ennek megfelelő minőségű árut már háromszáz lejért hozott forgalomba.

Éppen ezért mi már beszüntettük az összeköttetést vele. Bukarestben, Jasiban és Csernovichban még most is avn egy-egy nagy lerakata, azonban rövidesen ezeknek sem lesz létjogosultságuk.

Ennél többet nem nagyon tudok mondani, ennél többre nem nagyon terjed Bata körüli ismeretem. Mint már mondtam, tulságosan nem érintett bennünket, illetve engemet és vállalatomat sem a létezése, sem pedig a halála.

Nagy Ferenc a második, akit megkérdeztünk, a következőket mondja:

— Bizonyos kérem, hogy nagy kár egy ilyen embernek a halála, nemzetközi viszonylatban tekintve. Nekünk azonban, bármilyen kegyeletstörtén is hangzik, csak haszon. Haszon abban az értelemben, ha a fej halálával, a törzs is megszűnik élni. Mert Bata, akármilyen nehezen is tudott Romániában érvényesíteni, mégis csak sokat ártott. Tavaly például

Naponkénti fog-
és szájápolás
ODOLLAL, a szép és
egészséges fogak alapja.
Az ODOL ize
nagyyszerűen üdítő

tönkre tette a gummipő piacot teljesen. Nagyszerű manőverrel dolgozott. Hogy minél kevesebb vámot fizessen, először Amerikába szállította ezeket az árukat és csak onnan exportálta ide. Így aztán sokat megspórolt, viszont sokat ártott is úgy a városoknak, mint a detailistáknak. Cipőt sohasem tartottam, mert semmi hasznom nem lett volna belőle, amonkivül nem tartom jó árunak őket.

Mindent leszögezve egyet mondhatok: ha tovább vezetik az üzemet és esetleg még nagyobb fejlesztik, határozottan veszélyt jelent Romániának. Ha vele együtt üzeme is megszűnik, ez csak haszon, még pedig a legnagyobb mértékben. Bárhog is sajnálom azt a néhány száz munkást, akik ennek folytán munkanélküliek lesznek, mégis inkább kell, hogy tekintsem a mi munkásainkat, akik közül bizony szintén nagyszámban vannak minden munka nélkül.

Ennyire azt hiszem mindenki lehet patrióta.

Bahmüller véleménye, aki-
nél Bata harmincévvel e-
zelőtt, mint utazó, kis akta-
táskával szeges talpu vá-
szoncipőket kínált eladásra

A legutolsó és legérdekesebb részleteket Batáról Bahmüller cipőkereskedő adja, aki nemcsak haláláról és ennek következményeiről, de harminc évvel ezelőtti életéről is érdekes részleteket tud. Ezek a részletek, nemcsak idegen, de brassói viszonylatokban is, sőt csak brassói viszonylatokban érdekesek.

— Mi kérem még most is tartunk Bata gyártmányt. Tartottunk ezelőtt is, de inkább ráfizettünk, mint nyertünk. Bizony a tavalyi megrendelésünkben még négy-száz pár cipőnk van raktáron. Nagy merészség romániai cipőkereskedőnek összeköttetésbe lépni vele, mert nagyon kevesen vannak, olyanok, akik eleget tudnak tenni az ő fizetési feltételeinek.

Ugyanis, mi nem úgy, annvit és olyan minőséget rendelhetünk tőle, amilyent mi akartunk. Ő szabott meg minden feltételt és fizetési feltételei annyira radikálisak voltak, hogy nehéz volt eleget tenni neki. El sem fogadott rendelést az előleg nélkül, az árut is csak utánvétellel küldte.

Mi éppen halála előtt egy napal kapunk a cégétől körlevelet, amelyben felszólít bennünket, az őszi megrendelésekre és biztosít árujainak olcsóságáról és tartósságáról. Nem tudom, hogy most halála után változik-e valami a mi számunkra? Nekem az a véleményem, hogy most vagy végleg megszűnik Zilben minden, vagy sokkal erősebben szervezkednek, mint eddig. Választás csak a két véglet között van.

Minden tekintetben elismerést érdemel Bata, hiszen tudjuk, hogy k volt. Harminc évvel ezelőtt igénytelen emberke állított be hozzánk. Aktatáskával a hóna alatt, kopott ruhában szeges talpu vászoncipőket ajánlott megvételre. Rendeltünk is tőle, hiszen akkor még volt keletje az ilyesminek. Bizony nem hittük volna, hogy az a kopott kis emberke, akinél mi inkább könyörületből, mint szükség-ből rendeltünk árut, évek múlva irányítani fogja az egész világ cipőiparát és rettegett konkurensünk lesz nekünk is.

Négy-öt évvel ezelőtt ő volt az első, a ki az olcsó árut divatba és forgalomba hozta és letört vele minden más árut. Inkább fáj nekem annak az aktatáskás utazónak a halála, ki hrminc évvel ezelőtt nálam járt, mint Batának a nagy cipőkirálynak elmulása. Az csak, mint embert érint, ez pedig, mint üzletembert.

d. k.

Félrevezetik Önt,
ha „OLLA” helyett
súlyú után-
zatokat ajánla-
nak. — Utasítsa
vissza s ragasz-
kodjék az eredeti
csomagolásra „OLLA”-hoz.

Hogyan épít cukorgyárat az „Om al Dracului”?

Maniula, volt brassói vizsgálóbíró, jelenleg temesvári cukorbáró csendőrkézre adta a Brassói Lapok két munkatársát, mivel lefotografálni merészelték az épülő és épületes dolgokban bővelkedő szabadfalui cukorgyárat

Temesvár, július 18.

Temesvár határában hónapok óta óriási arányú építkezés folyik. A munkások százai dolgoznak a „Bánsági Cukorgyár Rt. Szabadfalui” kétszázmillió lej alapítókéval megalakult nagyvállalat két katasztrális hold földet elfoglaló hatalmas gyártelepének építkezési munkálatain.

E sorok írója Irsa Dániel nevű fiatal kartársával és jó öreg „Voigtländer-Heli- or 1:35-ös” nevű fényképezőgépével felfegyverkezve indult, hogy Cukorország titkait a nagy nyilvánosság számára meg- hódítsa.

Az afrikai melegben megsokszorozódik a néhány kilométeres ut a Temesvár mel- lett szerénykedő Szabadfalui, vagy egy-

A várur nem nyilatkozik, ellenben csendőrért küld...

— Hogy vannak, Harmath és Szele doktor urak, — kérdezte leereszkedően — Ismerem őket, mert bíró voltam Brassó- ban. — Azután levélpapírt vett elő és kö- zölte, hogy a vállalatot „Bánsági Cukor- gyár Rt. — Szabadfalui”-nak hívják, két- száz millió lej az alapítókéja, amit fran- cia, holland és cseh tőkések adtak össze. Ezzel az információt a maga részéről be- fejezte. A kérdések pergőtüzére, hogy mikor fejeződik be az építkezés, műkö- déskébe kezd-e az idei évadban a cukor- gyár, milyen lesz a kapacitása, kik a vállalat belföldi tőkései, mindössze any- nyit válaszolt, hogy belföldi tőkései a vállalatnak nincsenek.

— De, bíró ur, hiszen törvény van rá, hogy a külföld csak 40 százalék erejéig

szerű sváb nevezet szerint Freidorf ha- táráig, ahol az idegen ország elterül. Reggel kilenckor indultunk és pontosan fél tizenegy volt, amikor felvontuk az állványt, célba vettük az épülő gyárte- lepnek az egész környék fölött uralkodó kupoláját és eldördült a fényképezőgép závarzata. Ettől a pillanattól kezdődőleg nem lehetett segíteni rajtunk: a merény- let első része megtörtént...

Miután előbb be sem akartak engedni Cukorország területére, csakhamar egy deszkabódé pultrával ellátott fizető-abla- kánál állottunk sötétarcu, világos ruhás fiatalember előtt. Később tudtuk meg, hogy Manuilának hívják és a legnagyobb ur jelenleg Cukorországban, igazgató és egyben főreiszvényes is.

vehet részt romániai vállalatban...

— Én tudom, sőt nagyon jól tudom, hogy milyen célból jöttek önök, ki küld- te önöket és milyen utasításokkal vannak ellátva...

— ????

A rövid kijelentést a rabokat vallató vizsgálóbíró tekintete kísérte. Már-már odaképzeltük a faházikó ablakába a fe- születet, de erőt vettünk magunkon és tovább kérdeztünk:

— De azt csak elárulhatja a bíró ur, hogy kikkel tárgyal a belföldön a cukor- gyár ügyében?

— Szállítókkal...

— Jó, jó, hát akkor a pénzt honnan kapja az építkezéshez?

— Nem tudom; jön...

— Csináljon velük egy kis torturát, — mondotta a várur a csendőrnek...

Ekkor intett, hogy várjunk egy pill- anatig. A fabódé hátsó részébe vonult és beszélgetésbe mélyedt a nyári ruhás ur- ral, aki az utasítás meghallgatása után eltűnt. A céltalan faggatódzás tovább folytatódott, majd hirtelen abbamaradt, mert megjelent a háttérben egy csendő- rőrmester. Rögtön tudtuk, hogy miről volt szó, a fabódé sötét szögletében.

— Igazolják magukat! — förmedt ránk a csendőr.

— Miért?

— Mert fényképeztek.

— Dehát ez az építkezés csak nem katonai titok?

— Mindegy, engedélyt kellett volna kapniok a városból...

— Mi úgy tudjuk, hogy ez a gyár nem a városé... De mindegy, — Előveitük uj- ságróli igazolványunkat.

— Ez nem elég. Tessék személyazonos- sági és katonai igazolványt mutatni!

— Nincs...

— Nem tudják magukat igazolni, ezek az én embereim, — mondta ekkor a csendőrrőrmester Maniula igazgató ur felé fordulva.

A volt brassói vizsgálóbíró, más felte- vés szerint ügyész, harsány bahotára fa- kadtt.

— Nem tudják magukat igazolni! Mint- ha az Isten küldte volna a csendőrt... (A kis hamis Istennek képzelte magát.) Aztán elkomolyodott Maniula ur és oda- szólt a csendőrnek:

— Fogd el őket és csinálj velük egy kis torturát...

A csendőr engedelmeskedett az igazság- osztó hatalom volt képviselőjének. — „Kész”-be vágta a fegyvert, töltött, maga elé parancsolta Cukorország két kutató- ját és megindult a menet a rekkenő me- legben a szabadfalui csendőrség felé...

Szabadfalui és Cukorország között a községi közlegelő terül el. A legelőt sza- bályszerű kocsiút köti össze az épülő cu- korgyárral. Az utért a gyár egyetlen ba- nit sem fizetett. A legnagyobb lelki nyu- galommal sajátította ki magának az ut fektetési területét.

A csendőrsőrsön szabályszerűen igazol- tuk magunkat, amivel rettenetes gondot okoztunk a szegény csendőrrőrmesternek, aki egyben az őrs parancsnoka is.

Megmagyaráztuk neki, hogy az épít- kezés 300 lépésről való lefényképezése nem büntető és hogy saját érdekében legokosabban teszi, hogy azonnal szabad- lábra helyez bennünket.

ellenben csendőrért küld...

vehet részt romániai vállalatban...

— Én tudom, sőt nagyon jól tudom, hogy milyen célból jöttek önök, ki küld- te önöket és milyen utasításokkal vannak ellátva...

— ????

A rövid kijelentést a rabokat vallató vizsgálóbíró tekintete kísérte. Már-már odaképzeltük a faházikó ablakába a fe- születet, de erőt vettünk magunkon és tovább kérdeztünk:

— De azt csak elárulhatja a bíró ur, hogy kikkel tárgyal a belföldön a cukor- gyár ügyében?

— Szállítókkal...

— Jó, jó, hát akkor a pénzt honnan kapja az építkezéshez?

— Nem tudom; jön...

Szegény csendőr nem tudta, mit csináljon. Egyik lábáról a másikra állott. Be kellett látnia, hogy mégsem vagyunk az ő emberei... Kiszedte a fegyverből a töltényeket és hivatalos szigorral rösz- tala mellett ülve egyenkint maga elé po- tyogtatta:

— Érdekes ügy ez, Domnule, de mégis kár volt fényképezni.

— Értse meg már végre, jóember, hogy a fényképezés sem nem lopás, sem nem gyilkosság...

— Igen, igen, de ez a domnu Maniula om al Dracului — ördögi ember... Na- gyon sok baj van vele...

„HA NEM JÖNNEK VISSZA A GYARBA, LÖVÖK ÉS MA- GUK SZEP HALOTTAK LESZNEK, DOMNILE...”

A kinos helyzetet autótülkölés oldotta fel. A cukorgyár autója megállt az őrs épülete előtt, hirnök jött és pihegve szólt:

— Azt üzeni a direktor ur, hogy jöjje- nek be a gyárba...

— Nagyon sajnálom — jegyeztem meg —, de mi nem mehetünk, mert nem ismerjük el a cukorigazgató urat hatóság- nak. Mi innen csak a temesvári csendőrr- parancsnoksághoz vagyunk bajlandók menni.

— Nem jönnek? Akkor lövök és önök szép halottak lesznek...

Az objektív igazság kedvéért megje- gyezzük, hogy nem lettünk szép halottak, ellenben az őrmester ur elszenvetve a Voigtländer-Ueliar 1:35-öt és kabátain- kat az igazolványokkal: a holminkat az irodába zárt, majd a kulccsal egyetem- ben Cukorországba robogott...

Több mint egy óra hosszat malmoz- tunk a szabadfalui csendőrsőrsön. Az őrmester felesége éppen almásrétest sütött. Nem lehet, Domnule, ebből a rossz liszt- ből rétest sütni. Ugy szakad a tészta, mint a rongy. Csak azt nem tudom, mi lesz jövőre, mert az idei liszt még rossz- szabb. Megette a rozsda.

A csinos, fiatal őrmesterné röviden és velősen megvilágította a romániai gazda- sági élet legnagyobb jelenlegi problémá- ját. Megvolt tehát a közgazdasági expo- zé is, amit a cukorgyári diktátortól vártunk.

ÜTÖTT A SZABADSÁG ÓRÁJA...

Betoppant végre a hön várt őrspar- ancsnok és közölte, hogy szabadok va- gyunk. Szolgálatkészen kiadta kabátjain-

Pótolják nemcsak szennyesek és undorítók, hanem veszélyesek is! Tartsuk őket távol otthonunktól és aludjunk békességben és biztonság- ban, — permetezzünk FLIT rovarirtót!

FLIT hatására elpusztul légy, szú- nyog, bolha, moly, poloska, tetű, han- gya, svábbogár és mindezek petéi. FLIT-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkal- mazható. Nem hagy foltot. FLIT nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljük a FLIT katonával díszített sárga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált FLIT-kanna kizárja az utánszót.

kat, az állványt, sőt a Voigtländer-Heli- árt is. Még alkalmi autót is szerzett a villamos végállomásig. Nagy barátságban váltunk el. A szabadfalui női Cobdent karonúló fiával még le is fotografáltuk... Délután két óra volt...

A fentiek után érthető, hogy felvető- dik a kérdés, mi titkolni valója van egy cukorgyárnak, ami még nem is gyár, csak építkezési munkát? Közvetve tudtuk meg:

Maniula ur bírói multját kiméletlen munkás-politikájával is megcsufolja. — Hatszázötven munkás dolgozik az építke- zésen napi 11 órai munkaidő mellett. Szakmunkások 7—8, segédmunkások 4—5 lejt kapnak egy órára, tehát nem éri el a legjobb szakmunkás jövedelme a ti- zenegy órás munkanap után sem a száz lejt. A minimális bért maximális tempó- val egyenlítik ki. Sietni kell, hogy nyár

végére megindulhasson az üzem. A sze- rencsétlen munkások a pokoli hőségben még vizet sem mernek inni, mert azonnal kész a büntetés: átteszik Cukorország ha- tárán, aki nem deferál Maniula ur mun- katempójának.

De kár minden felesleges szóért. El- képzelheti az olvasó, hogyan bánhat az „om al Dracului” a neki kényre-kedvre kiszolgáltatott munkásokkal, amikor minden elfogadható ok nélkül csendő- rkezre parancsolta és egy kis torturában akarta részesíttetni Románia legnagyobb magyar lapjának két munkatársát...

Kalandos riportunk, amelyben hűen megírtuk, hogyan fosztottak meg bennün- ket Szabadfalun a szabadságunktól, ez- zel be is fejeződött. Érthető és indokolt, hogy a fentiek után nem sok hajlandó- ságot érziünk magunkban egy második helyszíni szemlére Cukorországban... Némegy Gábor

Leégett a newyorki strand

A kabinok ezrei pusztultak el

Tizenötezer fürdőző ruhája bentégett

Newyork, július 18.

Katasztrófális tűz pusztított pénteken délután Newyork leglátogatottabb strand fürdőjében. Conty Islandon.

Minthogy a városban óriási volt a hő- ség, aki csak tehetett, a meleg elől a strandra menekült

és így több, mint tizenötezer fürdőző volt a strandon.

Ekkor tört ki az egyik kabinban a tűz, amely pillanatok alatt lángba borította a szorosan egymás mellé épített kabin- sorokat és áterjedt a strand előtt vára- kozó automobilokra is.

Néhány autó bentintartálya felrobbant s a dörrenések páni félelemmel töltötték el a strandon, félkörben tűzbe szorított für- dőzőket.

Bár a tüzoltóság a legnagyobb appará- tussal kezdett a tűz oltásához, a lángok a száraz fabódékra is áterjedtek. A po- koli látványt mintegy ötvenezren nézték.

A strandtelepről a tűz áterjedt a szom- szédos épületekre, és így a lángok rövi- desen öt házba kaptak bele és az egész városrészt pernyével és sűrű, áthatolha-

atlan füsttel töltötték meg.

A strandról háborzongató sikoltások közepette trikóban menekültek a fürdő- zők. Mindenük a kabinokban égett. New- york egy órára strandruhas emberekké volt teli.

A tűz öt millió dollár kárt okozott.

A katasztrófális tüzet különben néhány játszódozó gyermek okozta.

Ujságpapírt gyújtottak és ettől gyul- meg egy kabin, ahonnan a tűz könnyen és irítozatos erővel terjedt tova.

Az óriási pánikban, amit a tűz okozott, rengetegen megsebesültek, köztük né- hány sebesült állapota életveszélyes.

Hárommillió a bukaresti állatkertnek

Bukarest, július 18.

A minisztertanács megengedte a fölé- mivélsügyi minisztériumnak, hogy be- rom millió lejt a bukaresti állatkert va- rálatainak gondozására és táplálásá- ra fordítson. És a szelid nyugdíjasoknak?

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYÉR

Angolelleses bojkott-plakátok Dublin utcáin

London, július 18.

De Valera írásbeli miniszterelnök kudarccal végződött londoni látogatása után az őrök ismét megkezdették a csendes harcot Anglia ellen. Vasárnap reggel, Dublinnak az angol fővárosnak uccáit plakátokkal árasztották el s ezeken arra hívták fel a lakosságot, hogy Anglia ellen kezdjék meg a bojkottot. A rendőrség azonban a plakátokat összeszedte és megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy kik ragasztották ki a bojkottfelhívásokat az írásbeli főváros uccáira.

Felrobbant a világ leghatalmasabb dinamitszállítmánya

London, július 18.

A transvaali vasútvonalon óriási szerencsétlenség történt. Felrobbant egy vonat, amelyen a transvaali hatóságok 312 tonna dinamitot szállítottak. A hatalmas dinamitszállítmány, amely legnagyobb mindazon dinamitszállítmányok között a melyeket valaha vasúton expedáltak, ismeretlen okokból felrobbant. A borzalmas detonáció, amelyhez fogható még nem volt a világon, az egész vonatot porrázta és a vasútvonalat is megsemmisítette egy szakaszon. A légnyomás nyolc vasutat megölt.

A brazilai kormány-csapatok visszavették San Paolo állam egy részét a felkelőktől

Rio de Janeiro, július 18.

A brazilai forradalom vége felé közeledik, ha a kormánycsapatok győzelmeiről szóló hírek igazságnak bizonyulnak. A jelentések szerint a kormánycsapatok sikerült újabb csapatok kiküldésével a forradalom tüzfészékét, az autonómiát követelő San Paolo állam nagy részét ismét visszaszereznie. A döntő összecsapást egyébként a kormány és a felkelők csapatai között a jövő hét elejére várják.

Egy budafoki kereskedő

Doumer sorsára akarta juttatni Kenéz Béla kereskedelmi minisztert

Budapest, július 18.

A Hétfői Napló értesülései szerint a budapesti rendőrfőkapitányság detektívjei letartóztatták Tatai Kálmán budafoki kereskedőt, aki Kenéz Béla kereskedelmi miniszter ellen merényletet akart elkövetni.

Ennek az érdekes merényletnek hátterében az a parcellázás áll, amelyet nemrég hajtottak végre Budafok határában. Sokan nem tudtak róla és földjeiket a parcellázás megkezdése előtt eladták, természetesen jóval olcsóbb áron, mint amennyit kaphattak volna, ha még várának néhány hetet. Az ilyen peches eladók között szerepel Tatai is.

Tatai elkészítésében levelet intézett Kenéz kereskedelmi miniszternek és a következőket közölte vele: Törvényhozás után gondoskodjanak arról, hogy az ilvermészetű károktól kárpótlást kaphassanak az érdekeltek. Tatai levelében 8 heti határidőt adott a kereskedelmi miniszternek a törvényjavaslat elkészítésére. De a terminus lejárt és híre sem volt annak, hogy a kereskedelmi miniszter azonosította volna magát az elkészített budafoki kereskedő kívánságával.

Erre Tatai újra levelet írt Kenéz miniszternek s megfenyegette, hogy miután a törvényjavaslat nem készült el, Doumer francia köztársasági elnök sorsára juttatja. Tatai bejelentette, hogy szándéka komoly és a revolveres merénylet mindenképpen végrehajtja. Erre aztán megindult a vizsgálat és Tatait a rendőrség letartóztatta.

Modern Mozgó BRASSO Tel. 518

Ma hétfőn utoljára fut a szezon legszebb német operettje.

Öfelsége szórakozik

A főszerepben Georg Alexander, Hans Junkermann, Lien Deyers, Trude Bernier, Halmay Tibor és Miss Magyarország 1931. Tasnádv. Mária

Keddtől a legnagyobb sikerű és legérdekesebb németül beszélő filmszínház

GROCK

művésze művésze

Ezen a héten folytatják a magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalásokat

Az osztrák delegáció Budapesten tárgyal a magyarokkal

Bécs, július 18.

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások félbeszakadása — amint arról már beszámoltunk — egész Ausztriában nagy megdöbbenést okozott s annak hatása alatt a szövetségi kormány is elhatározta, hogy a tárgyalásokat folytatni fogja a magyarokkal. Eppen ezért az osztrák tárgyalóbizottság még ezen a héten Budapestre utazik. Minden remény megvan arra,

hogy az új tárgyalások még ebben a hónapban eredménnyel végződnek.

Ausztriának különben elsőrendű érdeke, hogy Magyarországgal mielőbb megkötse a kereskedelmi egyezményt, mert külsőben állanak a Romániával. Lengyelországgal és Jugoszláviával megindítandó kereskedelmi tárgyalások s Ausztriának igen káros volna, ha addigra a magyar-osztrák egyezményt nem sikerülne tétő alá hozni.

Bezárult a francia kamara ülészaka is

Páris, július 18.

Szombaton éjszaka lezáródott a francia parlament ülészaka is. A záróülésen Louis Marin képviselő interpellációban kért felvilágosítást Herriot miniszterelnöktől a lausannei egyezményre vonatkozólag.

Herriot azonnal válaszolt. Kifejtette, hogy az egyezményben kiverekedett 5 milliárd aranymárkás fizetési végkielégítés, amelyet Németország a jóvátételek megváltása címén fizet, igen szép eredmény, mert a németek a birodalom fizetésképtelenségére való hivatkozással akarták megszüntetni a jóvátételek fizetését.

S nem lett volna igazságos, hogy Franciaország többet fizessen, mint amennyit maga is kap.

A lausannei egyezményről Herriot azt mondotta, hogy az még nem végleges és csak alapja az európai problémák megoldásának. Ha azokat a jövőben összehívandó konferenciák során sem sikerülne elrendezni, akkor a hatalmak kénytelenek lesznek a Young-tervezet visszatérni.

Végül az angol-francia bizalmi megállapodásról beszélt.

Beszédével a francia parlament ülészaka bezárult. Herriot miniszterelnök vasárnap este már el is utazott Genfbe.

Magyarország és Bulgária csak jót várhatnak a lausannei egyezségtől

A többi kisállam prűszköl a jóvátétel elmaradása miatt

(A B. L. tudósítójától)

Lausanne, július hó 18.

Nagyon boldog napokat élt át ez a bájos, igéző tóparti város. Lelkesen ünnepezték az „ujszülöttet”, a jóvátételi zárlójegyzőkönyvet, ami annak rendje és módja szerint alá van írva (még egy japán-betiis aláírás is odakerült a történelmi dokumentum alá) és most már nincs egyéb hátra, mint az egyezmény átültetése a gyakorlatba, ami természetesen még a távoli jövő gomolyagába van elrejtve.

Hogy milyen gyakorlati eredményeket hozott Lausanne, azt ma már minden jól értesült veréb kívülről csiripeli Európában: a gall kakas nem kukorékol többé csillagászati számokat a germán óriás felé és egyszerűen három milliárd arany márkát kell fizetniük majd a németeknek, — egy szép napon, amelyen megáldozták, hogy Németország gazdasági élete visszanyerte a virágzását. S ebbe a három milliárdba bele kell érteni a Young-terv, a Plan-Daves és minden egyéb címen kirótt háborús tartozásokat. Nagy vívmánya a három esztendői moratórium, amely nyugalmi idő eltelté után Németország hárommilliárd értékben bonokat ad ki, amelyeket ki fognak sorolni.

Mindebből láthatjuk, hogy a reparáció tuskés problémája lekerült a nemzetközi konferenciák tárgyalásaitól, és egyáltalán nem lehetetlen, sőt nagyon is kézenfekvő az a feltevés, hogy Lausanneban

a szövetségi adósságok fizetése is pontot nyert.

Hisz a sikeres eredményekre mindjárt élénken regált a gazdasági élet legérzékenyebb fokmérője a tőzsde is, ahol már is határozott hausse-hangulat alakult ki, nemcsak európai,

hanem tengerentúli értékekben is, ami szintén hozzájárulhat egy kedvezőbb hangulathoz a kialakuláshoz a tengerentúli zárkózott tényezőknél Európa ügye iránt.

Persze mindez Hoover elnök megválasztásának sikerétől függ, de mi, akik a lausannei tárgyalások hajójának zátonyrafutásánál láttuk bevonulni a Hotel Beau-Rivage kissé történelmi patinájú márványoszlopos csarnokába Gibsons és Normann Davidst az elváhatatlan amerikai leszerelési kiküldöttöket, egészen elhíhetetlen tartjuk, hogy az Európa és Amerika közt folyó tárgyalások folya-

Herriot, MacDonald és von Papen kifejezett ígéretet kapott Washingtonból, hogy a „moratórium apja” mielőbb újabb megállapodást elnököl, kezébe veszi a nagy szivacsot

és a tartozások táblájáról az utolsó háborús emlékeket is letörli.

Persze bennünket ezután a közép- és keleteurópai kisállamok nehézségeinek elsimítása érdekelt legjobban.

Öröndöses fordul a kontinens közismerten „beteg” porcikájának sokat szenvedett népei történelmében, hogy külön szövet teremtettek a lausannei békeokmány intézkedései Közép-Európa gazdasági újjászervezésére, különösen az agrárállamok helyzetének javítására.

Mert Lausanneban nemcsak a német problémához nyultak hozzá Európa államférfiai, hanem

megindították azt a gyógyfolyamatot is, amely a dunamenti államok szebb jövőpéhez van hivatva elvezetni bennünket.

A „keleti jóvátétel” ügye nem nyert ugyan végleges elintéztet a konferencián, de sem Bulgáriának, sem Magyarországnak nem használt volna, ha egy kalap alá vonják ügyüket a hatalmas német komplexszummal.

A közép- és keleteurópai államok helyzete a német problémától teljesen külön választva kerül megoldásra. Itt most már nem fog tehát az örökös kísérletként visszajáró német háborús felelősség ködképe lebegni a tárgyalóterem felett, tehát lélektanilag, de gyakorlatilag is teljesen más hangulatok közt fognak dönteni a dunai államok megsegítésére legalkalmasabb módokról.

Az új rekonstrukciós bizottság elnöke G. J. Bonnet francia főkonzul, a komisszió kimondott rendeltetése meg az: utat-módot találni a dunai államok gabonafeleslegeinek legracionálisabb értékesítésére.

Különösen ez a határozat az tehát, amit a jugoszlávai, romániai és magyar közvéleménynek a legteljesebb bizakodással kell fogadnia, hisz üdös következményei még a jelen év folyamán sem maradhatnak el az említett országok mezőgazdasági életéből, közvetve pedig az egész gazdasági életünkben sem.

Kár, hogy a legutolsó pillanatot a maga nagyszerűségében megzavarta az a kis incidens, mi a jóvátételben érdekelt ug-

nevezett meghívott államoknak, Romániának, Jugoszláviának, Görögországnak és Portugáliának reprezentánsai és MacDonald között keletkezett és amelynek lényege az, hogy ezek az országok nem voltak hajlandók első intrádára lemondani arról a költségvetésükben szereplő „jövendőmi forrásról”, amit a német reparáció rájuk eső része jelentett volna néhány esztendőn keresztül számukra.

Különben az említett országok képviselői nem titkolták folytonos neheztelésüket a konferencián elnöklő angol premier-iránt,

amiért a döntő tanácskozásokról kirekesztve csak „lábujjhegyről pipeskedve” (ez volt a találó kifejezése az egyik ismert diplomatának erről a kissé lealázó szerepről) pillanthattak be a hotellakosztályok diszkrét homálya felé.

De hát ennek az affárnak döntő jelentősége nincs és nem is lehet, mert a kisállamok nem tehetnek majd egyebet, mint hogy utólag mégis hozzájárulásukat adják a lausannei egyezményhez.

A keleti „adós-államok”, Magyarország és Bulgária nagyon meg vannak elégedve a lausannei konferencia sikeres munkájával, hiszen egyetemes emberi szempontból is nagy lépést tett előre a nemzeteknek az egyenjogúságot kívánó harca, akiket ebben az egyenjogúságukban a békeszerződések megakadályoztak.

Abból a beszélgetésből, amelyet Musanoffal, Bulgária rokonszenves miniszterelnökével folytattam, közvetlenül mielőtt a kitűnő államférfiu elutazott a konferencia székhelyéről, kitűnik, hogy Bulgária és Magyarország a legüdvösebb következményeket várják a politikai természetű adósságok végleges lezárásától.

— Ezután sokkal behatóbbá válhatik majd — mondotta előttem többek között a bulgár miniszterelnök — a nemzetek közti gazdasági kapcsolat, nyilván felfut az ipar és kereskedelem és elűnik az a rákfene is, amit a munkanélküliség jelentett Európa gazdasági életének testén.

A rokonszenves balkáni diplomata teljes meggyőződéssel hisz abban, hogy a jóvátételek szerencsés elintéztése után megoldják az államférfiak Európa legégetőbb gazdasági pénzügyi természetű bajait is.

Ime tehát a napsütéses ouchy partokról Lokarnó után másodszor is új szellő lengedezik az európai népek felé, az optimizmus hulláma: a lausannei szellem...

Robbanás egy olasz páncélos cirkálón

Róma, július 18.

Az olasz hadiflotta egyik legnagyobb páncélos hajóján, a Trieste cirkálón súlyos szerencsétlenség történt gyakorlatozás közben. Egy 100 milliméteres gránát, éppen az ágyú elsütésének pillanatában robbant fel és szilánkjával, továbbá a légnyomás erejével a fedélzet egy részét szétrombolta. A robbanásnak három halott és 17 súlyos sebesült esett áldozatul.

Véres munkanélküli tüntetés egy angol városban

London, július 18.

Cairns angol várokozásban a munkanélküli munkások kommunista agitátorok izgatására tüntető felvonulást rendeztek. elvonultak a városháza elé és az épület összes ablakait beverték. Ezután a rendőrség elé vonultak, ahol azonban már erős rendőrosztagok várták a zavargókat. A tüntetők és rendőrök megütköztek. Az elkészített uccai harcban természetesen a rendőrök győztek. A véres zavargásnak azonban 17 súlyos és 8 könnyebb sebesült lett az áldozata.

Tavaszi meglepetésünk:

LESZÁLLÍTOTT ÁRAINK!
ÚJ, EREDETI MODELLEK!

BUTORT

ne vásároljon, míg meg nem nézte

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ BUKAREST MAROSVÁSÁRHELY
LERAKATÁI

Hírek

— AMERIKAI TURISTÁK FRANCIAORSZÁGBAN. Az utóbbi hetekben Franciaországot ellepték az amerikai turisták, akiknek száma körülbelül harmincezerre ug. Ezekből a múlt hét folyamán hétézer érkezett. Ugy számítják, hogy 1932-ben még több angol és amerikai látogatója lesz Franciaországnak, mint tavaly, amikor pedig a nemzetközi kiállítás is nagyrészt hozzájárult a látogatottsághoz. Már eddig kétszázötvenezer angol és amerikai látogató fordult meg Párisban. A többi nemzetek polgárai azonban az idén igen gyéren látogatták Franciaországot, amit az illető államokban dúló gazdasági válságnak tulajdonítanak.

— MEGNYILT VALENI DE MUNTE-NIBEN JORGA SZABADEGYETEME. Mint ismeretes, a tavalyi év folyamán Jorga Valeni de Munte-niben szabadegyetemet létesített, amely csak a nyári hónapok alatt működik. Az idei előadások tizenötödikén kezdődtek meg Jorga az ünnepélyes megnyitáson nagy beszédet tartott, amelyben elmondta, hogy ezek az előadások nem hasonlíthatók össze a hivatalos egyetemek előadásaival, amelyek nem, hogy hasznukra válnának a hallgatónak, de a már meglévő tudásukat is összezavarják. Szerinte negyven éves professzori gyakorlata azt igazolja, hogy a hivatalos egyetemek bizonyítványai a nullával egyenlők. Eppen ezért bízik abban, hogy szabadegyeteme elérje a kívánt hatást. A megnyitáson nagyszámú közönség vett részt.

— A LILIPUTIAK DIVATJA. Az utóbbi időkben a liliputiak között divatnak kezdődött. A legnagyobb luxust fejtik ki öltözködésben és ruháik nagyrészt newyorki szabóktól szállítják. Vannak speciális liliputi szabók, akik másoknak nem is dolgoznak. Ezek közül legismertebb Ben Roke, aki egy ruha árát hatvan dollárban állapította meg, frakkot vagy smokingot pedig hetenöt dollárért készít. Legnagyobb nehézség részükre az, hogy a mesterek hatalmas összegeket kérnek a cipő készítéséért és így kénytelenek gyermekeipőit hordani, ami nagy szégyent jelent számukra. Eppen ezért újabb, minden liliputi gyermeknek, a fiuknak, cipésznek, a lányokat varrónőknél képeztetik ki.

— ÖVÖNÖKÉPZŐ TANFOLYAM BRASSÓBAN. Dimítiré Gusti közoktatásiügyi miniszter elhatározta, hogy az ország nagyobb városaiban övönöképzői állít fel. Az első ilyen tanfolyam július huszadikán veszi kezdetét Brassóban és augusztus huszadikán fejeződik be, majd szeptemberben lesznek a vizsgák, melyek alapján oklevelet kapnak. A kurzusok vezetésével Tulliu Mária, a brassói tanárképző igazgatónőjét bízták meg.

— VASÁRNAP NYILT MEG AZ ADEVERUL PALOTÁJÁBAN AZ ÚJ POSTA-TÁVIRÓ HIVATAL. Az Adevurul bukaresti palotájában új posta-távíró hivatal nyílt meg. Itt ugyanúgy, mint a nagy postán, felvesznek: sürgönyöket, ajánlott leveleket, posta-utalványokat, stb., éppen olyan díjszabással, mint ott. Hivatalos órák reggel kilenctől éjjel tizenkettőig, megszakítás nélkül, kivéve az ünnepnapokat, amikor csak déli tizenkettőtől tartanak nyitva. Az új táviró-beszélgetés rendszert is bevezették, amelyet lényegesen lecsökkent árakkal bocsátanak a közönség rendelkezésére.

— JULIUS TIZENÖTÖDIKÉTŐL MEDGYESEN IS MEGÁLL A RAPID. Julius tizenötödiktől kezdve a 21-es és 22-es számú rapidvonatok, amelyek Bukarest—Arad—Kurtics és Kurtics—Bukarest között bonyolítják le a személyforgalmat, Medgyesen egy perces megállót tartanak.

— MEGHALT EGY HÍRES ROMÁN SZOBRA SZ. Pacura Demeter, a román nemzet egyik leghíresebb szobrásza, aki Hegel Vladimir tanítványa volt, továbbá tanulmányait pedig Párisban végezte, 59 éves korában Bukarestben meghalt. A neves szobrász, akinek művei nemcsak Romániában, de külföldön is ismertek, a legnagyobb nyomorúságban halt meg. Soha nem tudta magát beleselni az új kor anyagiágába, műveit potot pénzért ajándékozta el és így jutott oda, hogy az utóbbi időben még ennivalóra sem jutott neki. Temetését barátai közadakozásból rendezték meg.

— Harminc embert agyonsújtott a villám. Az utóbbi két hét alatt Jugoszláviát

kegyetlen ítéletidő látogatta meg. Egyik égháború a másikat követte, a felhőszakadások napirenden voltak, ami maga után vonta a folyók tulságos megduzzadását. Sok helyen hatalmas területek víz alá kerültek emiatt. Több, mint ötszáz házat ledöntött az ár és lakosságát biztos fedél alá kellett helyezni. Az égháborúval járó villámok számtalan emberéletet követeltek. Jugoszlávia területén több, mint harminc azoknak a halottaknak a száma, akiket a villám sújtott agyon. Észak-szerbiában is hatalmas felhőszakadás volt, amely egy óra leforgása alatt öt községet borított víz alá. Hat ember fullt bele az utcán hömpölygő hatalmas vizáradatba, amely a felhőszakadások a falvakra zúdult. A rettenetes ár óriási anyagi károkat is okozott.

— ZÁR ALÁ HELYEZTEK A BUKARESTI VÁROSHÁZA MINDEN INGATLANÁT. Néhány nappal ezelőtt általános feltűnést keltett Bukarestben, hogy az ottani városháza tulajdonát képező valamennyi ingatlant zár alá helyezték. A zár alá helyezés annak a 50.000.000 lej adósságnak ellenében történt, amely összeggel Bukarest város a „Poieni gránitbánya” üzemnek tartozik.

— Kétszázötven éves a pezsgő. Reimsben fényes ünnepélyre gyűltek össze a város előkelőségei és lelkes szavakban hódoltak városuk büszkeségének. Igazi világnagyságot ünnepeltek: a pezsgőt, amely most érte meg születésének kétszázötvenedik évfordulóját. A pezsgő eredetének története a krónikák és legendák kódében vesz el. A feljegyzések szerint a „pezsgő atyja” egy szerény szerzetes, don Perignon, volt, aki Reims környékén élt. Perignon atya állítólag valamelyik szüret után a bor minőségével nem volt megelégedve és azon törte fejét, hogyan lehetne jobbá, kellemesebbé tenni. Addig kísérletezett mindenféle cukros vegyületekkel, míg végül egy nagyon jóízű, gyöngyöző, habzó bort kapott. Az apátság, ahol a derék szerzetes élt, borait Perignon atya gondjaira bízta, akinek sikerült is az új ital népszerűvé tenni. Az egyszerű szerzetes emléket a Hautvillers-apátságon fényes keretek között ünnepelték meg. Érdekes, hogy az apátság kegyeltes ünnepére élénk visszhangot keltett Amerikában is. Edge amerikai követ megleghangú táviratot küldött ez alkalomból a francia köztársaság elnökének. Ez a távirat mintegy hivatalos hadüzenet volt a „szárazok” ellen, akik azonban titokban bizonyára szintén pezsgővel telt poharak ösztöngő zenéje mellett emlékeztek meg az egyszerű szerzetesről és dícsőítették remek ötletét. Az ünnepély méltó befejezésül Londonderry-lord, ennek felesége, sir Arbutnot, lord Emly, a rheimsi püspök és a kormány képviselőjének jelenlétében leleplezték don Perignonnak az óségi kolostor falába illesztett szobrát.

— HAJÓKÖZLEKEDEÉS CONSTANCA—MARSEILLE—BARCELONA KÖZÖTT. A román tengerhajózási részvénytársaság elhatározta, hogy Constanca—Marseille—Barcelona között hajóközlekedést létesít. A közlekedés, amelyet a Németországban vett „Ardeal” nevű hajó fog lebonyolítani, augusztus hó második felében indul meg. A hajó utas- és áruszállító hajó lesz.

— Harakirivel végződő fegyverhajsza az Angyalföldön. Budapestről jelentik: Szombaton éjszaka a Markó-utcai gyűjtőfogházból három rab megszökött. Kézrekerítésükre a budapesti rendőrség széleskörű nyomozást indított, amelynek rövidesen eredménye is volt. Vasárnap az egyik angyalföldi utcában a szolgálatot teljesítő rendőrszem felismerte Spalovszki József személynében az egyik megszökött rabot, akit megállásra szólított fel. Spalovszki meg is állt, de amikor a rendőr bilincset akart rakni a csuklójára, hirtelen rávetette magát a rendőrré. Ez revolverével ijesztő lövést adott, mire a szökött fegyverc kést rántott elő és azzal háromszor a hasába döfött. A borzalmas harakiri után Spalovszki Józsefet a rabkórházba szállították. A másik rab vasárnap délfután jelentkezett a rendőrségen. Kihallgatásakor elmondta, hogy szökése óta nem jutott élelemhez s éhsége mégis csak visszahajtotta a börtönbe. A harmadik szökevény nyomtalanul eltűnt.

— FÜRDÉS KÖZBEN A VIZBE FULLADT KÉT GYERMEK. Megdöbbentő szerencsétlenség történt a napokban Canara falucska mellett, Canara határában, terül el a Singhai tó, ahová a környék lakosai fürdeni járnak. Két gyermek: Stoian Albert tizenhárom éves és Onisor Sándor tizenegy éves kisfiú szintén fürdeni mentek a tóba. Uszás közben tulságos merészek voltak és a víz legveszélyesebb örvényei közé kerültek. Bár mindkettőjük jó úszó volt, az örvény elkapta őket s mire segítség kiáltásaikat meghallották és utánuk mentek, csak holtemüket sikerült megtalálni. Az ottani nyaralókat mélyen megröndítette a két gyermek halála.

— EGY AMERIKAI MILLIOMOS TITOKZATOS ÖNGYILKOSSÁGA. D. Smith Reinhold huszonegy éves amerikai

milliomos, egy 1.250 millió vagyoni jövedő örököse, néhány nappal ezelőtt öngyilkosságot követett el és meghalt. Reinhold feleségével, aki variéé táncosnő és egy jóbarátjával mulatni ment egy lakásba. Három óra tájban kiment a helyiség erkélyére, majd néhány perc múlva revolverlövés dörrent és Reinhold átlőtt fejével, eszméletlenül feküdt a földön. Tetének oka egészen érthetetlen, mert ugye családi, mint anyagi helyzete kifogástalan volt.

— A vajdahunyadi vasgyári munkások részére két milliót kiutalt az állam. Déváról jelentik: A pár száz vajdahunyadi munkás már hónapok óta csak morzsákat, u. n. a kontó fizetményeket kapott. Végre most nagyobb összeghez juthatnak mert a mai napon a Banca Nationala dévai fiókjánál részükre kerek két milliót utaltak ki. Ugyanerre várnak a kudzsiri vas- és fegyvergyári munkások is, s remélhetőleg most hamarosan ők is nagyobb összegnek fognak a birtokába jutni.

— Charlie Chaplin vagyona. Az összes Hollywoodban élő moziszinészek között Charlie Chaplin a világhírű komikus a legnagyobb vagyon tulajdonosa. A kivetett adók összegéből megállapították, hogy vagyona 7.687.570 dollárt, azaz 1 milliárd 400 millió lejt tesz ki. Douglas Fairbanks aki mindössze 119.000.000 lejt mondhat magáénak, Chaplin mellett egy szegény ördög.

— Páris visszatér a romantikához. Páris már-már kezdett elfelejtkezni tradicionális romantikájáról és tulságosan kijózanodott minden szentimentalizmusból. Most azonban hála egyes divatos sanzonetteknek, ismét visszatér a romantizmushoz. Yvette Guilbert kijelentette, hogy napról-napra jobban követeli a közönség a szívhezszóló és édeskés dalokat, holott nemrég még pikáns és vidám nótákat követeltek. Egyesek szerint ez a visszatérés a rettenetes gazdasági helyzettel van összefüggésben.

★ UTMUTATÓ, A KETTŐS KONVULTEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 39 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet. (het)

— Giliszta-Góliátok. Ceylon szigetén egy King nevű angol, óriási férgeseket fedezett fel. Talált egy gilisztát, amely hetven méter hosszú és egy centiméter vastag. Egy másik tudós Madagascarcban szintén egy méter hosszú gilisztát talált. Vannak azonban még ennél is sokkal nagyobb dimenziójú férgek, névszerint a Titánok és Anteik, amelyek egyévszél méter hosszúak. A giliszták Góliátja pedig a skót Mak Kov által 1879-ben felfedezett féreg, amely két méter hosszú és néhány centiméter vastag. Ez a bizonyos giliszta különös tulajdonságokkal rendelkezik. Ugyanis, ha összennyomják egy különös tejszerű folyadékot spriccel ki magából, amelynek szénsav és kreozot szaga van. A féreg halála után a kreozot szag sokkal inkább érezhető, teste pedig olajos folyadékká változik, amelyet az indiánok reuma elleni szernek használnak fel.

— Felépül az első bihari turistaház. Czárán Gyula, a nagy, bihari turistaapostol, midőn a híres „Galbina körút”-ját építette hónapokig lakott a Sárga-patak egyik barlangjában, amit „Galbina Hotel”-nek nevezett el. Czárán békebeli ezreket költött sajátjából és az Erdélyi Kárpát Egyesület segélyéből Bihar természeti szépségeinek feltárására, turista-utak, utjelzések készítésére, de az már észébe sem jutott, hogy egy akármilyen kis menedékházat építsen. Ennek az oka pedig az volt, hogy a menedékházat csak oda lehetett építeni, ahol komoly turista-forgalom van s olyan kultúra a környéken, hogy nem kell félténi a turistaházat a pusztulástól. A Bihar Turista Club az első bihari turistaházat Biharfüreden tervezi felépíteni, ahol a felügyeletről különösebb költségek nélkül is gondoskodhatik. A második — talán még nyomósabb — ok az, hogy dr. Frentiu Valér gör. kath. püspöktől ott kaptak ingyen területet és az építkezéshez szükséges kő- és faanyagot. Biharfüred, Belényes közelében, több ezer hold ós-fenyőerdő közepén fekszik, 1080 méter magas gyönyörű völgyben, melyet 1500—1600 méter magas hegyek fognak közre. Biharfüred, mint üdülő és gyógyhely már évtizedek óta ismeretes, turistákra nézve azonban ennél sokkal fontosabb központi fekvése, mert Bihar leggyönyörűbb részeit lehet 1—2 napos túrák keretében legkönnyebben felkeresni. A menedékház tervrajzát Szallerbek Antal mérnök, egyesületi tag, készítette. Az egy emeletes épület részben természetből, részben fából épül, zsindelev tetővel. Ugy az emeleten, mint a földszinten 2—2 nagyobb és 2—2 kisebb szobája lesz, ezen kívül 1 kilátótornya és a homlokfronton nagy, oszlopos tornáca. A menedékház alapkövét július hó 10-én történt meg. ünnepélyes keretek között. Az építkezéshez azonnal hozzá is fogtak. A menedékház befejezésére azonban ebben az évben még nincs kilátás, úgy, hogy

lakható állapotba csak a jövő évben kerül.

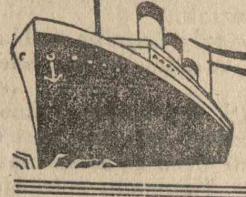
★ Urodonal a legismertebb és az egész világon legelterjedtebb szer a vese kimosására, mely megtisztítja a szívet, a májat, az idegeket, izmokat és izületeket a húgysavas lerakódásoktól s így megóvja a szervezetet olyan betegségektől, melyeknek különben áldozatul esne. Urodonal alaposabban hat, mint a legtöbb ásványvíz és só. (be)

★ Asszonyok új és fontos egészségügyi utmutatója jelent meg a magyar könyvpiacra, szerzője a Teleiai főorvosa, dr. Földes Lajos, kinek nevét „Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak” c. műve már ismertté tett. A női betegségekről, megelőzéséről, védekezéséről című most megjelent új műve hiánypótló és az ezévi könyvpiac nagy eseménye. E mű szerzője több mint három évtizedes gyakorlattal rendelkezik és e három évtized gazdag tapasztalatait bocsátja legújabb művében a nők rendelkezésére. Mindazt, mit a női betegségekről tudnunk kell, egyszerű, világos, a legkisebb részletekre is kiterjedő pontossággal kapjuk meg, oly módon, hogy már a megbetegedett azonnal tudja, mit kell tennie, az egészséges pedig hogyan őrizheti meg továbbra is legnagyobb kincsét, az egészségét. A munka a női betegségek minden fajtáját tárgyalja, különös részletességgel tér ki azonban azokra, melyek a legjobban elterjedtek és melyektől a nők, — sajnos joggal — a legjobban rettegne. E művet minden nőnek, akár egészséges, akár beteg, a legnagyobb figyelemmel kell elolvasnia, értékes tanácsait megiszívnia, a könyvet terjeszteni. A mű megjelentéhez kapcsolódó, értékes általános egészség érdekében felbecsülhetetlen. A gyönyörű kiállítás, gazdagon illusztrált munka ára csak 102 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

— Elhajásodásnál, közhélynél, és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az angyagserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógvyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Elfogott betörők. Az apácai csendőrség elfogta Oláh Istvánt, aki behatolt Brávoiu ottani jegyzőhöz és nagymennyiségű ruhaneműt lopott tőle. Oláh éjjel tört be a lakásba és a lopott holmikkal meg akart szökni, azonban a csendőrség idejekorán észrevette, elfogta és bezáraltotta a brassói ügyészségre. — Néhány nappal ezelőtt fogta el a rozsnyói csendőrség Tabu György álnéven Cadoi Ilie büntetett előéletű egyént, aki kifosztotta Tabu György ottani lakost. Tabu éjszakának idején álkulccsal behatolt a lakásba és onnan nagymennyiségű ruhaneműt lopott, majd a ház udvarán levő szinből nagymennyiségű értékes gépkatrészeket vitt el. A csendőrség rövid nyomozás után elfogta és bezáraltotta a brassói ügyészségre.

★ KUNCZ ALADÁR, a nemrég elhunyt erdélyi magyar író Fekete kolostor c. művével világirodalmi sikert aratott. A 2 kötetes regény 3-ik kiadásban jelent meg az Athenumnál, izléses kivitelben. Ára 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

UNITED STATES LINES

NEW-YORK-ba

HAMBURGBÓL és BRÉMABÓL

Új leszállított tarifa Brémából

JULIUS 29-én

ss LEVIATHAN

HAMBURGBÓL

PRESIDENT ROOSEVELT

AUGUSZTUS 3

AMERICAN IMPORTER

AUGUSZTUS 10

PRESIDENT HARDING

AUGUSZTUS 17

TUDAKOZÓDNI

WAGONS-LITS COOK

BUKAREST.

Piața Regele Carol I.

Hasznos tudni
idősebb egyéneknek,
kik anyagcsere-nehezégekkel küzdenek,
hogy **SCHMIDTHAUER** természetes

Leimandi

keserűvizének időnkénti használatával
életüket évekkal meghosszabbíthatják.
Utastás minden pa-
lackhoz mellékelve! **Kapható mindenütt.**

MOST VAGY SOHA!

Augusztus 10-től szeptember 16-ig

195,870.000 lej
nyereményt sorsol ki a ROMÁN
ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK.

Mit csinálna
5.000,000 lejjel

Szerencsés és gazdag lesz,
Ki FORTUNÁNL sorsjegyet vesz!

Itt a szerencsés pillanat! — Vásároljon azonnal sorsjegyet:

„FORTUNA”

lőkollekturánál

Enkelhardt Sándor Brassó, Weiss Mihály-utca 5-7.

— „BOTRÁNYOS” CSENDEN FOLY-
TAK LE BRASSÓMEGYÉBEN A VÁ-
LASZTÁSOK —, MONDJA CUTEANU
MEGYEI PREFÉKTUS. Az idei választá-
sok, szokatlanul eltérően az eddigiek-
től, a legteljesebb rendben és csendben
folytak le. Cuteanu megyei prefektus mo-
solyogva azt mondta munkatársunknak,
hogy szinte botrányszámba megy már ez
a csend. Sem a kommunisták, sem bárme-
lyik szélsőséges párt emberei nem demon-
stráltak, verekedés vagy incidens egész
Brassó megyében seholsem történt. A kar-
hatalomnak egy községben sem akadt
dolga, pedig inkább a vidék, mint a vá-
ros vett élénken részt a választásokban.
Összesen harmincezren szavaztak le
Brassó megyében, tehát többen, mint a
mult választások alkalmával. A harminc-
ezer választóból azonban nagyobb száza-
lék vidéki volt, városiak közül lényege-
sen kevesebben szavaztak.

★ ELJEGYZÉS. Bagoly Lujzika és Da-
rai Ferenc jegyesek. Minden külön érte-
sítés helyett. (e)

— BICIKLILOPÁS. Schneider Vilmos
brassói lakos feljelentést tett ismeretlen
tettes ellen, aki Fekete-ucca 14 szám alatti
lakásáról ellopta Neumann-márkájú
106-os rendszámmal ellátott kerékpárját.
— A VÉLETLEN VÉRÉS PONTOT
TETT A KORCSMAI MULATSÁG VÉ-
GÉRE. Hétfőre virradó éjszaka a brassói
mentők kórházba szállították Debus
György parkettmestert, aki a Marcu-féle
derestyei-úti korcsmában revolverrel ma-
gába lőtt. Debus az estét egy nőismerő-
sével töltötte, a korcsmában alaposan be-
szeselt, majd kijövet elővette revolverét,
amely abban a pillanatban el is sült és a
golyó a bal tüdő csúcsát surolta. Kór-
házba szállítás után Debust a rendőrség
kihalhatta. Debus sebe nem életveszé-
lyes.

— PÉNZHAMISÍTÓKAT FOGOTT A
BRASSÓI RENDŐRSÉG. A brassói rend-
őrség elfogta Fülöp Zsigmond, Deme Fe-
renc, Péter Miklós és Basa Károly vasut-
uccai lakókat, akikről megállapították,
hogy pénzhamisítással foglalkoznak. A
hamis pénzeket nemcsak Brassóban, de a
vidéken is forgalomba hozták. A rendő-
rség megindította ellenük az eljárást.

Építetők és szerelők figyelmébe!

Fürdő és vízvezeték berendezési
tárgyakat raktárhelyezés miatt
leszállított áron árúszik

KERTÉSZ VASCSÓUDVAR

★ ELVESZETT szombat estefelé
Brassóban, a Vasut-ucca—Kapu-ucca—
Lópiacra vezető úton egy kötés *Wer-
theim-kulcs*. Leadni kellő jutalom ellené-
ben a lap kiadói hivatalában. (e)

ÉRTESÍTÉS

A kereskedők, iparosok, valamint az egész
közönség érdekeit ma teljesen kielégíti a táv-
írdai összeköttetések, melyek bármely órá-
ban és azonnal rendelkezésre állanak.

Összeköttetés kapható az ország bármelyik
hivatalával, legfeljebb 1 órán belül mini-
mális ár mellett.

A brassói hivatalban — a távirda helyisé-
gben (az emeleten) — a távirati érintkezés
bármely órában a közönség rendelkezésére
áll.

C. Negulescu
postahivatali főnök.

Német zsebszótárak

A német szavak és latin (magyar) betűkkel szedve

LINGUA SCHENK: Kézi szótá-
rak, 160, mindkét rész egybe-
köttve — — — — — Lei 136

Magyar-német rész, külön köttve Lei 51

Német-magyar rész, külön köttve Lei 51

SCHIDLOF: Német liliput zseb-
szótár, 320, két rész egybe-
köttve — — — — — Lei 51

LINGUA: Német liliput zseb-
szótárak, 320

Magyar-német rész, külön köttve Lei 61

Német magyar rész, külön köttve Lei 61

Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Dr. TOTIS BÉLA:

Születés szabályozás

c. könyve Vámbéri
Rusztom előszavával

Ára 90. — lej.

Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályában.

Hála az URODONAL-nak,
biztosítva van a
kellemetlenségektől
mentes öregkor.

Bizonyos korú emberek érthető
okokból állandóan foglalkoznak a csúsz
problémájával és pedig ama kellemetlen
következmények miatt, amelyekkel a
csúsz mindig jár: ízületi és izomrheuma,
időközönként fellépő vagy állandó ideg-
fájdalmak, epekő, vesekő, más veseba-
jok, köszvény stb.....

Valóban multhatatlanul szükséges,
főleg olyanoknál, akik negyvenedik
életévüket túlhaladták, a csúsz okozója:
a húgysav ellen küzdeni és pedig
URODONAL-lal, mely a legideálisabb
vértisztító. Urodonal megkönnyíti a
veseműködést, amely magasabb korban
mindig nehezebb, főképpen olyan embe-
reknek, akik izgalmasabb életet élnek.
Ez a szer kikapcsolja az érlelmeszesedést
[az erek megkeményedését] veszélyét
is, mert az érlelmeszesedés szintén a
vérben való húgysav-túltengés követ-
kezménye.

URODONAL oldja a húgysavat,
mint ahogy a víz oldja a cukrot.

URODONAL

kivezeti a húgysavat a vérből,
legyőzi a csúzt és megakadályozza
az érlelmeszesedést.

DROGUERIA STANDARD, 2 Strada Zorilor, BUCURESTI.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hiru-
tés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó ház, kétszer szoba,
konyha, kamra, pince, vetemé-
nyes kert. Brassó, Oltenia 1.
szám. 18605

Illyés optikai műhely ujon-
nan berendezve. Brassó, Weiss
Mihály-u. 19. (Hubertus-ház).
18360

RADIO- SERVICE

rádiókarbantartási vállalat
havi 40 lelért ingyen cse-
réli ki elromlott alkatré-
szeit és hibás lámpáit.
Havonta egyszer pedig
lakásán vizsgáljuk felül
készülékét. Érdeklődni

STERN A. okl. mérnök
Brassó, Weiss Mihály-u. 22

Allást keres

Okleveles masszírozó áll-
keres fürdőbe, szanatórium-
több évi gyakorlattal, azonn-
ra, ország bármely részébe.
dős István, Brassó, Str. Voiv-
dul Mihai 6

Vegyes

Bukarestben születési orv-
nő, női bajok kezelése, ope-
ráció. Konzultációk 60 lej. Bu-
caresti 64., emelet. 186

üzlet- ház

italmérési engedéllyel, jutá-
nyos áron, sürgősen eladó.
Bővebb felvilágosítást nyújt

V. W. Dressnandt & C.
Brassó, Kapu-ucca 52.

Keresek egy 24 colos jó kar-
ban levő gátert és egy 8 HP
gőzlokomobilt, cserébe adnám
925-beli 4 HP MAV gőzlokom-
obilt. Bácsfalu No. 24. 18659

Uj spric-aparátus, komplett
felszerelve, olcsón eladó, aszta-
losoknak is jó. Szabó, Brassó,
Hosszu-u. 32. 17666

Jó forgalmu trafikot átven-
nék vagy bérbe vennék. Cime-
ket „Trafik” jellegre a kiadó-
ba. 18667

KIADÓ jöfökvésti lakás-
komplett mellékhelyiségekkel
Brassó, Pe-Tocile 64. 186

BUKARESTI megtudakol-
va megismergetni való ügy-
nek szerény díjazásért utat
járak. Illegális kijárást
vállalok. Hordó J., Bucure-
sti 3. Strada Grigore Alexandru
cu. 19. 186

Keresek megbízható szak-
nőt, vagy szobalányt, ki né-
mül, vagy románul beszél. Bu-
s, Str. Iuliu Maniu 120. 186

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdávalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

Fiókkiadói hivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Mar-
vásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő). — Temes-
vár- és Krassószörényvármegyék: — Némény Gábor (Temesvár, I. (Str. Lónovici-
Telefon: 1711.

MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bu-
rest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Dé: Vadász Bogdán (Strada Caragiale No. 5. — Kolo-
vár: Neumann Ignác (Str. Dubailor 7. volt Timár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nag-
szében: Szigetváry László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Co-
tanței 2). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31).
Szilágyosomlyó: Helyperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.
Központi szervezők pénzfelveteli jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadói hivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi
detőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk